

**Pozměňovací návrh poslance Zbyňka Stanjury ke komplexnímu
pozměňovacímu návrhu k návrhu zákona o Registru smluv a o
změně zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění
pozdějších předpisů
(dále jen „pozměňovací návrh“)**

1. V § 2 odst. 1 se zrušuje slovo „*soukromoprávní*“ před slovem „smlouva“. Dále se zrušují slova „*jakož i smlouva o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,*“.

§ 2 odst. 1 nově zní:

(1) Prostřednictvím registru smluv se povinně uveřejňuje ~~soukromoprávní~~ smlouva, ~~jakož i smlouva o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,~~ jejíž stranou je

Odůvodnění:

Komplexní pozměňovací návrh zakotvuje povinnost uveřejňovat pouze soukromoprávní smlouvu, případně smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné pomoci. V praxi však mohou zejména vznikat problémy s určením, kdy jde o soukromoprávní smlouvu, resp. zda nemá smlouva spíše veřejnoprávní charakter. O tom, že nejde o ryze teoretický problém, svědčí i množství judikatury k problematice veřejnoprávních smluv. Proto se navrhuje, aby se povinnost uveřejnění týkala všech smluv, jejichž strany jsou uvedeny v § 2 odst.1 písm.a -n.

2. V § 2 odst. 1 písm. b) se zrušují slova „*městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo*“.

§ 2 odst. 1 písm. b) nově zní:

b) územní samosprávný celek, včetně ~~městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo~~ městské části hlavního města Prahy,

Odůvodnění:

Navrhuje se úprava, která přizpůsobuje text komplexního pozměňovacího návrhu platnému právnímu stavu. Městské části a městské obvody územně členěného statutárního města nemají právní subjektivitu, a tudíž nemohou být smluvní stranou. Ponecháním v zákoně by došlo k rozporu s příslušnými ustanoveními zákona o obcích, což by mohlo mít za následek právní nejistotu ohledně postavení městských částí a městských obvodů územně členěných statutárních měst (mimo Prahy). Z ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) by totiž šlo nově dovozovat,

že uvedené městské části právní subjektivitu mají a mohou vystupovat v právních vztazích samostatně.

3. V § 2 odst. 1 písm. n) se slovo „**většinou**“ nahrazuje slovem „**plnou**“, slova „**a to i prostřednictvím jiné právnické osoby.**“ se zrušují a čárka za slovem „účast“ se nahrazuje tečkou.

§ 2 odst. 1 písm. n) nově zní:

n) právnická osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky **plnou** majetkovou účast, ~~a to i prostřednictvím jiné právnické osoby.~~

Odůvodnění:

Kritérium většinové majetkové účasti zvolené předkladateli jako distinktivní znak pro určení skupiny právnických osob, pro které má platit povinnost uveřejňování smluv, je problematické. Narušuje ústavně garantovanou rovnost pro podnikající subjekty, a to navíc na základě momentální vlastnické struktury. Proto se navrhuje, i na základě zkušeností ze Slovenska, kde obdobná právní úprava platí od roku 2011, zavést kritérium 100%, tedy plného vlastnictví dané právnické osoby státem nebo územně samosprávným celkem.

Problematické je i ustanovení, že se za účast státu a územně samosprávných celků se považuje i účast „prostřednictvím jiné právnické osoby“. (Ne)naplnění tohoto kritéria se bude v praxi velmi obtížně zjišťovat, např. v případě obchodní korporace, kde jsou podíly (akcie) vlastněny více subjekty, navíc právnickými osobami, u kterých nebude na první pohled patrné, kým jsou vlastněny. Vlastnická struktura se navíc může v čase měnit. Jde o rizikové ustanovení i z hlediska osob, které s těmito povinnými osobami vstupují do smluvních vztahů, aniž by si byly vědomy, že jednájí s povinným subjektem.

4. V § 3 odst. 2 písm. b) se za slovo „výpočet“ vkládají slova „**hesla, přístupové kódy, licenční a jiné obdobné klíče, sériová a jiná obdobná čísla,**“

§ 3 odst. 2 písm. b) nově zní:

b) technickou předlohu, návod, výkres, projektovou dokumentaci, model, způsob výpočtu jednotkových cen, vzor a výpočet, **hesla, přístupové kódy, licenční a jiné obdobné klíče, sériová a jiná obdobná čísla,**

Odůvodnění:

Součástí povinně uveřejňovaných dokumentů mohou být uvedené údaje, které jsou z principu určeny pouze smluvním stranám, přičemž jejich uveřejnění by mohlo mít za následek ohrožení majetku povinného subjektu. Jako příklad lze uvést smlouvu s bezpečnostní agenturou, kde je součástí smlouvy heslo, jímž lze odvolat tzv. falešný poplach. Dále uvedené kódy a sériová čísla mohou být zneužita při tzv. ověřování pravosti software při jeho instalaci/používání. Aplikace uvedené výjimky nemůže jakkoliv „znetransparentnit“ nakládání s veřejnými prostředky.

5. V § 3 odst. 2 písm. e) se za slova „odst. 1 písm.“ vkládá slovo „**b)**“ a za slovo „e)“ se vkládají slova „**f), h)**“.

§ 3 odst. 2 písm. e) nově zní:

e) smlouvu uzavřenou adhezním způsobem, jejíž smluvní stranou je právnická osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. **b)**, e), **f)**, **h)**, k), l) nebo n), s výjimkou smluv uzavřených na základě zadávacího řízení podle zákona o veřejných zakázkách,

Odůvodnění:

Je nezbytné rozšířit výjimku i na osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. b), f) a h), neboť i obec, dobrovolný svazek obcí či příspěvkové organizace územního samosprávného celku mohou provozovat činnosti, při nichž se uzavírá velké množství adhezních smluv s podnikateli, které se neliší od smluv uzavíranými s nepodnikateli a tedy nezveřejňovanými – jde např. o provoz obecních vodovodů, tepláren, svoz odpadů apod.

6. V § 3 odst. 2 se vkládá nové písmeno j, které zní: „**j) smlouvu, jejíž alespoň jednou smluvní stranou je obec, která nevykonává rozšířenou působnost, příspěvková organizace touto obcí zřízená nebo právnická osoba, v níž má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinovou účast.**“

§ 3 odst. 2 písm. j) zní:

j) smlouvu, jejíž alespoň jednou smluvní stranou je obec, která nevykonává rozšířenou působnost, příspěvková organizace touto obcí zřízená nebo právnická osoba, v níž má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinovou účast.

Odůvodnění:

Podle vyjádření předkladatelů sněmovního tisku 42 subjekty uvedené v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) nakládají toliko s 10 % veřejných prostředků a v současné době již navíc existují právní předpisy umožňující získat přístup ke smlouvám uzavíranými těmito subjekty, jsou možná rizika vyplývající z odložení účinnosti zákona pro tyto subjekty nižší než rizika vyplývající z:

- a) aplikačních problémů vyplývajících z možných chyb v zákoně;
- b) nedostatečné technické a personální připravenosti uvedených subjektů.

Uvedené problémy se nejvíce dotýkají malých obcí bez vlastního (nebo jen s velmi omezeným) úředním aparátem. Z tohoto důvodu se navrhuje trvalá výjimka z povinnosti zveřejňovat smlouvy pro nejmenší obce.

7. V § 5 odst. 1 se zrušují slova „**elektronického obrazu**“ a „**v otevřeném a strojově čitelném formátu**“.

§ 5 odst. 1 nově zní:

(1) Uveřejněním smlouvy prostřednictvím registru smluv se rozumí vložení ~~elektronického obrazu~~ textového obsahu smlouvy ~~v otevřeném a strojově čitelném formátu~~ a rovněž metadat podle odstavce 3 do registru smluv.

Odůvodnění:

Formulace ustanovení odporuje požadavkům na tvorbu právního předpisu, neboť obsahuje právním řádem nevyomezené pojmy (např. „elektronický obraz“, „strojově čitelný formát“), což znemožňuje jednoznačný výklad ustanovení. Formát vkládaných dat by proto měl být vymezen prováděcím právním předpisem, nikoli samotným zákonem.

Přestože pravděpodobně většina písemných smluv vznikla elektronicky, ne vždy je konkrétním osobám uzavírajícím smlouvu k dispozici. To potvrzuje například i průzkum mezi členy Svazu měst a obcí ČR z loňského roku. Přestože obdobnou povinnost nalezneme i v slovenské úpravě¹⁾, pohled do tamního registru naznačuje, že není v praxi dodržována. Tento požadavek je navíc z hlediska

¹ § 2 odst. 1 nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 498/2011 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zverejňovaní zmlúv v Centrálnom registri zmlúv a náležitosti informácie o uzatvorení zmluvy

dalších právních předpisů upravujících zpřístupňování informací dálkovým způsobem ojedinele²⁾, může v praxi povinným subjektům činit nemalé obtíže.

Argumentace předkladatelů sněmovního tisku 42, že „stav elektronizace veřejné správy dosáhl úrovně, kdy naprostá většina smluv, faktur a objednávek je vyhotovována v elektronické podobě“, je zavádějící, neboť nevede k závěru, že by měl povinný subjekt takto vytvořený dokument k dispozici.

Jedná se zejména o případy formulářových smluv, kdy se údaje doplňují ručně, smlouvy které vyhotoví druhá strana a povinnému subjektu je dodá pouze v listinné podobě apod. Měl-li by povinný subjekt takový požadavek v případě, kdy povinný subjekt nemá smlouvu v uvedeném formátu k dispozici, splnit, nezbyvá mu, než smlouvu přepsat či nascanovat/vyfotit a pomocí specializovaného software převést do požadovaného formátu. Takový postup (především díky časové náročnosti) je obtížně splnění a vyžádá si dodatečné finanční i personální náklady.

Navíc vzhledem k ustanovení § 8 odst. 4 bude problematické uveřejnit staré smlouvy, ke kterým už ve většině případů bude strojově čitelná podoba nedohledatelná, a tudíž u takových smluv nebude možné naplnit požadavky zákona jiným, než výše uvedeným, časově a pracovní náročným, způsobem.

8. V § 5 odst. 4) se za slova „§ 2 odst. 1 písm.“ vkládá slovo „**b)**“, a za slovo „**e)**“, se vkládají slova „**h)**, **f)**“,

§ 5 odst. 4) nově zní:

(4) Z uveřejnění prostřednictvím registru smluv lze vyloučit metadata uvedená v odstavci 3 písm. a) nebo c), jsou-li tato metadata obchodním tajemstvím osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. **b)**, **e)**, **h)**, **f)**, **k)**, **l)** nebo **n)**, a to také tehdy, pokud by obchodním tajemstvím bylo až více takto uveřejněných informací zároveň.

Odůvodnění:

Je nezbytné rozšířit výjimku i na osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. b), h) a f), neboť i obce, příspěvkové organizace územního samosprávného celku či dobrovolný svazek obcí mohou vykonávat činnosti na vysoce konkurenčním trhu (např. technické služby – svoz a nakládání s odpady).

²⁾ srov. např. § 4 InfZ, § 18 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob nebo § 9 odst. 2 vyhlášky č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele

9. V § 5 odst. 7 se za slovo „vyhláškou“ vkládají slova **„další požadavky na uveřejňování dokumentů, jejich formát, strukturu a způsob vkládání do registru smluv,“**.

§ 5 odst. 7 nově zní:

(7) Ministerstvo pro místní rozvoj stanoví vyhláškou **další požadavky na uveřejňování dokumentů, jejich formát, strukturu a způsob vkládání do registru smluv**, způsob zaslání smlouvy správci registru smluv k uveřejnění prostřednictvím registru smluv a způsob potvrzení uveřejnění smlouvy prostřednictvím registru smluv.

Odůvodnění:

Viz odůvodnění k bodu 6

10. V § 6 odst. 2 se na konci věty tečka nahrazuje čárkou a vkládají se slova **„nebo smlouva, která nebyla v důsledku nefunkčnosti registru smluv správcem registru zveřejněna bezodkladně po jejím doručení.“**

§ 6 odst. 2 nově zní:

(2) Nezávisle na uveřejnění prostřednictvím registru smluv nabývá účinnosti smlouva, která byla uzavřena za účelem odvrácení nebo zmírnění újmy hrozící bezprostředně v souvislosti s mimořádnou událostí ohrožující život, zdraví, majetek nebo životní prostředí, **nebo smlouva, která nebyla v důsledku nefunkčnosti registru smluv správcem registru zveřejněna bezodkladně po jejím doručení.**

Odůvodnění:

Je nezbytné doplnit výjimku na situace, kdy nebude registr smluv (resp. s ním spojená infrastruktura) funkční, neboť je nepřípustné, aby účinnost smlouvy (soukromoprávního úkonu) závisela na tom, zda dojde k uveřejnění, na což nemají smluvní strany 100% vliv. Zkušenost z posledních let ukázala, že stát není schopen garantovat 100% funkčnost jím provozovaných systémů (např. registr vozidel). V případě, že vinou Ministerstva pro místní rozvoj nedojde k uveřejnění smlouvy, nebo dojde k uveřejnění opožděnému, a povinnému subjektu tak vznikne škoda, bude ji vymáhat na státu. Náhrada této škody půjde na vrub veřejných rozpočtů, tedy paradoxně dojde k újmě, které se mělo přijetím tohoto zákona zabránit.

11. V § 7 odst. 2 písm. a) se za slova „ode dne, kdy se“ vkládají slova „**od správce registru**“.

§ 7 odst. 2 písm. a) nově zní:

a) provede-li osoba uvedená v § 2 odst. 1 nebo jiná smluvní strana opravu podle § 5 odst. 5, již bude dosaženo uveřejnění souladného s tímto zákonem, ve lhůtě do 30 dnů ode dne, kdy se **od správce registru** dozvěděla o tom, že uveřejnění není souladné s tímto zákonem, byla-li dosud v dobré víře, že uveřejnění je souladné s tímto zákonem, nebo

Odůvodnění:

Pro zvýšení právní jistoty je žádoucí upravit ustanovení tak, aby bylo zřejmé, že pro počátek lhůty nepostačí „dozvědět se“ de facto od kohokoliv, ale dozvědět se od kvalifikovaného orgánu, kterým je v tomto případě správce registru – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

12. § 8 odst. 3 se zrušuje. Následující odstavce se přečíslují.

Odůvodnění:

Zavedení odkladu účinnosti zákona pro obce, které nevykonávají rozšířenou působnost, nebo právnické osoby, ve kterém má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinovou účast, je nadbytečné vzhledem k navrhovanému zakotvení trvalé výjimky pro takové obce v § 3 odst. 2 písm. j).

13. § 8 odst. 4 se zrušuje. Následující odstavce se přečíslují.

Odůvodnění:

Je žádoucí nezavádět povinnost uveřejňovat „staré“ smlouvy i v případech, kdy se novou dohodou „pouze“ ruší. Zavedení povinnosti v případě takových smluv nedává moc smysl zejména v porovnání s obdobnými smlouvami, jejichž platnost nekončí „zrušovací“ dohodou, ale např. výpovědí, uplynutím času či na základě jiné právní události. Ustanovení bude problematické zejména v situaci, kdy se zruší typickým smluvním ujednáním „pozbývají platnosti všechny předchozí smlouvy“.